

Ю. О. Станішевський

Вар'єте

ВАР'ЄТЕ (франц. *variété*, від. лат. *varietas* – різноманітність, строкатість) – вид естрадного театру, у виставах якого поєднані різні жанри театрального, музичного та циркового мистецтва. Назва походить від театру «Вар'єте–Монтансьє» (відкритий 1790 в Парижі, від 1807 – театр «В.»). В. пов'язане з жанром ревію, є близьким до мюзик-холу та вистав кабаре. В. були особливо поширені у Франції («Фолібержер» і «Лідо» в Парижі), Німеччині, Великій Британії. У дореволюц. Росії близькими до В. були «Театр-буж» і театри мініатюр «Криве дзеркало» та «Летюча миша» в С.-Петербурзі. В Україні на той час діяло 12 рос. кафешантанів (т. зв. театрів «В.»), серед них найвідоміші – «Акваріум» (м. Катеринослав, нині Дніпропетровськ), «Шато-де-Флер», «Олімп», «Аполло» (усі – Київ), «Дю Норд», «Альказар», «Пасаж» (усі – Одеса), «Буфф» і «Тіволі» (обидва – Харків); виходили ж. «Театр і вар'єте» (Одеса, від 1906), «Підмости» (1909–11), «Цирк і вар'єте» (1910; обидва – Київ). У репертуарі В. – театраліз. етногр. сценки, пісні, танці, що супроводжувалися грою на нац. муз. інструментах. В Україні солістів В. з нац. репертуаром було мало, найчастіше це рос. коміки-гумористи, які виступали у побут.-анекдот. жанрі. Серед артистів відомі І. Гурко, Н. Плевицька, С. Сарматов, С. Сокальський, П. Троїцький. Після більшов. перевороту 1917 більшість В. було закрито, відновлено як жанр естради у 70–80-х рр. Кін. 20 – поч. 21 ст. характеризується новим етапом розвитку В. Сучасні радіо- і телевар'єте складаються з різних естрад. номерів.

Бібліографічний опис:

Вар'єте / Ю. О. Станішевський // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-33169>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).